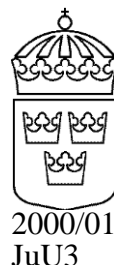

Justitiekottets betänkande

2000/01:JuU3

Penningtvätt

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet ett regeringsförslag som innebär att penningtvättslagen utvidgas till att omfatta all yrkesmässig betalningsöverföring. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Propositionen

I proposition 1999/2000:145 har regeringen (Finansdepartementet) föreslagit att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i valutaväxlingslagen (1996:1006),
2. lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt,
3. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
4. lag om ändring i prisinformationslagen (1991:601).

Lagförslagen, som har granskats av Lagrådet, har fogats till betänkandet, se bilaga.

Utskottet

Regeringens förslag grundar sig på en promemoria, Penningtvätt och betalningsöverföring, som utarbetats inom Finansdepartementet. Promemorian har remissbehandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga på Finansdepartementet (dnr Fi2000/650). Det kan också nämnas att regeringens förslag ligger i linje med ett förslag till skärpning av EG-direktivet mot penningtvätt om vilket politisk enighet nåddes vid Ekofin-rådets möte den 29 september 2000.

Enligt regeringens förslag skall valutaväxlingslagen (1996:1006) utvidgas till att omfatta alla juridiska och fysiska personer som yrkesmässigt ägnar sig åt betalningsöverföring. Härigenom blir dessa företag, i likhet med vad som nu gäller för valutaväxlingsrörelse, skyldiga att anmäla sin verksamhet till Finansinspektionen för registrering. Genom att lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt (penningtvättslagen) gäller för verksamhet som enligt valutaväxlingslagen kräver anmälan till Finansinspektionen blir penningtvättslagen tillämplig på all yrkesmässig betalningsöverföring.

Regeringen föreslår att huvuddelen av valutaväxlingslagens bestämmelser skall gälla för företag som ägnar sig åt betalningsöverföring. Det rör sig om

bestämmelser om skyldighet att lämna Finansinspektionen upplysningar, möjligheter för Finansinspektionen att ingripa genom att meddela förelägganden samt bestämmelser om överklaganden och avgifter. Valutaväxlingslagens bestämmelser om konsumentskydd föreslås dock inte gälla för betalningsöverföring.

Regeringen anför till grund för sitt förslag bl.a. följande. En effektiv bekämpning av penningtvätt fordrar att regelverket är heltäckande. Om ett institut som verkar på den finansiella marknaden utnyttjas för tvättning av pengar i större omfattning kan detta allvarligt äventyra sundheten och stabiliteten i det ifrågavarande institutet och minska allmänhetens förtroende för det finansiella systemet. Också i syfte att bekämpa den ekonomiska och organiserade brottsligheten är det enligt regeringen viktigt att åtgärderna mot penningtvätt är effektiva. Dessa brott inbringar stora vinster för de kriminella och utgör därmed en drivande kraft för den brottsliga verksamheten.

Enligt regeringen har det under de senaste åren uppmärksammats, såväl internationellt som nationellt, att andra yrkesgrupper och företag än banker utnyttjas för penningtvätt. Finanspolisen, vilken är den avdelning inom Rikspolisstyrelsen som har det operativa ansvaret för penningtvätt, och Finansinspektionen, som har tillsynsansvaret, har uttalat att det finns ett behov av att reglera betalningsöverföring. Financial Action Task Force on money laundering (FATF), som är det världsledande internationella organet när det gäller att bekämpa penningtvätt, har i sina senaste årsrapporter pekat på att betalningsöverföring är en sårbar sektor när det gäller penningtvätt. Under år 1999 bedömde FATF att betalningsöverföring är en "nyckelsektor" för penningtvätt. Mot bakgrund av det anförda finns det enligt regeringen ett påtagligt behov av att så snart som möjligt utvidga penningtvättslagens tillämpningsområde i fråga om betalningsöverföring.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt att åtgärderna mot penningtvätt är effektiva. Detta är inte minst av vikt för att på ett framgångsrikt sätt kunna bekämpa den organiserade brottsligheten. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Hemställan

Utskottet hemställer

 beträffande *penningtvätt och betalningsöverföring*
att riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i valutaväxlingslagen (1996:1006),
- b) lag om ändring i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt,
- c) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
- d) lag om ändring i prisinformationslagen (1991:601).

På justitieutskottets vägnar

Gun Hellsvik

I beslutet har deltagit: Gun Hellsvik (m), Ingvar Johnsson (s), Märta Johansson (s), Margareta Sandgren (s), Alice Åström (v), Ingemar Vänerlov (kd), Anders G Högmark (m), Ann-Marie Fagerström (s), Maud Ekendahl (m), Helena Zakariasén (s), Morgan Johansson (s), Yvonne Oscarsson (v), Ragnwi Marcelind (kd), Jeppe Johnsson (m), Kia Andreasson (mp) och Johan Pehrson (fp).

